SVENSK MUSIKTIDNING

N:r 7. | Redaktör och utgifvare: FRANS J. HUSS. Telefon: Brunkeberg 14 97. | NORDISKT MUSIKBLAD. Stockholm den 1 April 1908. | Expedition: Kammakaregatan 6. Pris: Helår 5 kr. Lösnummer 25 öre. Annonspris 20 öre pr petitrad. | 28 Årg.

Axel Sellergren.

Med detta spelår, eller rättare före dess slut, förlorar vår opera en af sina mest meriterade och bästa krafter med dess förnämsta bassångare hr Sellergren. En vacker bas, tillräcklig till djup och höjd, är mera sällsynt än tenorstämma med samma egenskaper, ty oftast vidlåder basrösten, äfven med tillfyllestgörande omfång, en sträfhet eller stramhet, en tyngd och gutturalfärg, stridande mot verklig klangskönhet och ledighet i föredraget. Efter Willman, Behrens och Pelle Janzon har vår opera icke haft en basse-contre med sådant omfång och tillika välljud som hr Sellergrens, om än genom mindre fullständig egalisering af rösten någon gång tonbildningen, särdeles på den svåra a-vokalen, för honom som andra basar varit en svag punkt. Med den goda rösten har hos hr Sellergren äfven förenats en imponerande apparition, som idealiserat framställningen af de konungsliga, mäktiga och kraftiga gestalter, hvilka tillhöra bassångarnas repertoar, sådana som Sarastro i »Trollflöjten», Henrik Fågelfängaren i »Lohengrin», hvarjämte han äfven i lifligare roller, såsom Kaspers i »Friskytten», Sulpiz i »Regementets dotter» väl fyllt sin plats. Då nu hr Sellergren, som det säges, af helsoskäl lämnar operascenen, har han af teaterstyrelsen beviljats en recett den 2:a april och denna är välförtjänt i betraktande af hans mångåriga förtjänstfulla verksamhet på landets första scen, der han nästa år om han kvarstannat, skulle ha kunnat fira 25-års-jubileum.

Vid detta tillfälle är en blick tillbaka på hr Sellergrens konstnärsbana här på sin plats, hvarom vi erinra i följande biografiska teckning.

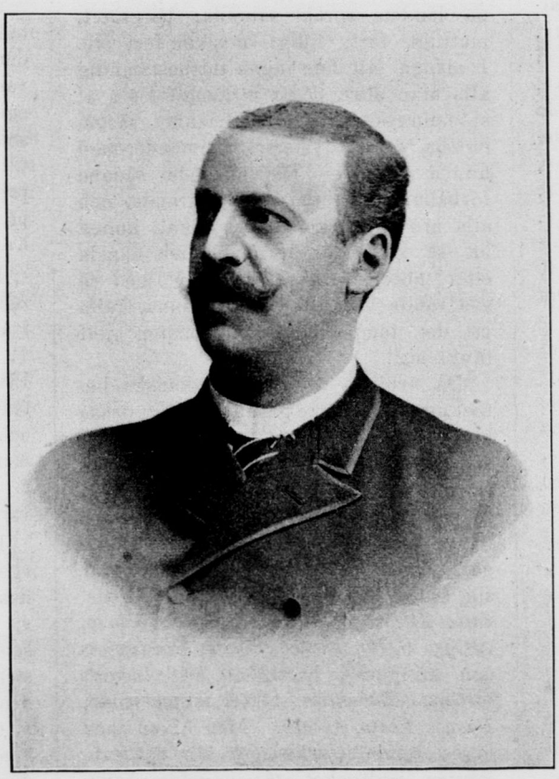

Axel Sellergren.

Axel Sellergren är född d. 6 dec. 1861 i Kristvalla församling, Kalmar län, der fadern var kyrkoherde. Efter afslutade skolstudier reste han på hösten 1879 upp till Stockholm, der han sökte och vann inträde vid Musikkonservatoriet. Under $3^1/_2$ år studerade han vid detsamma och åtnjöt undervisning i sång af prof. Julius Günther.

Om hösten 1883 företog herr Sellergren en kortare studieresa till Paris och denna utsträcktes följande vår äfven till London. Efter återkomsten till Stockholm i maj 1884 profsjöng han för Anders Willman, Kgl. Operans då varande chef, och erhöll genast anställning utan det vanliga föregående debuterandet. Hans första uppträdande egde rum den 10 september samma år såsom *Walther Fürst* i »Wilhelm Tell». Redan första året sjöng herr Sellergren flere roler och har sedan hört till dem af vår operas artister, som flitigast fått tjänstgöra, så att han under somliga år uppträdt 130 gånger under spelåret. Efter att några år ha varit engagerad vid operan gjorde herr Sellergren under ett par månader sångstudier äfven för herr Arlberg.

Hur trägen och förtjenstfull den verksamhet varit som herr Sellergren utöfvat vid Kgl. Operan, och huru stor betydenhet denna egt för

nämnda konstanstalt framgår af följande förteckning öfver de roller herr Sellergren der uppburit. Dessa äro, utom debutrollen: *Kasper*, *Kuno* och *eremiten* i »Friskytten», *Melchtal* i »Wilhelm Tell», *Sarastro* i »Trollflöjten», *kaptenen* i »Vattendragaren», herr *Page* i »Muntra fruarna», *Ruben* i »Josef i Egypten», *Lorden* i »Czar och timmerman», *Cecco* i »Rienzi», *Landtgrefven* i »Tannhäuser», *Fernando* i »Fidelio», *Öfverbraminen* i »Jessonda», *Roland* i »Skrifvarkungen», *Vlad* i »Neaga», prins *Kadoor* i »Konung för en dag», *Alvise* i »Gioconda», *Kungen* i »Granadas dotter», *Grefven* i »Diamantkorset», *Ramphis* och *Kungen* i »Aida», *Lodoviko* i »Otello», *Sparafucile* i »Rigoletto», *Bardi* i »Firenze», *Silva* i »Ernani», *Plumket* i »Martha», *Rebolledo* i »Kronjuvelerna», *Gaveston* i »Hvita frun», pater *Lorenzo* i »Romeo och Julia», *Mefistofeles* i »Faust», *Zakarias* i »Profeten», *Bertram* i »Robert», *Czaren* i »Nordens stjerna», *Don Diego*, och *Storinqvisitorn* i »Afrikanskan», *St. Bris* i »Hugenotterna», *Öfverdomaren* i »Andorradalen», *Crespel* i »Hoffmanns sagor», *friherre von Schönau* i »Trumpetaren från Säkkingen», m. fl. mindre roller.

Många af dessa roller har han kreerat på vår operascen likasom af de följande under senaste femton åren. Från och med 1903 har han sålunda utfört: *Kung René* i »Jolantha», *Marcel* i »Hugenotterna», Korporal *Mollberg* i »Ett svenskt minne» (på 100:e årsdagen af Bellmans död), *Garrido* i »Navarresiskan», *Curtius* uti »I Marocko», *Balthasar* i »Leonora», *Hunding* i »Valkyrian», *Grefve des Grieux* i »Manon», *Peter* i »Per Svinaherde», *Drotten* i »Sveagaldrar», *Pietro* i »Den stumma», *Kungen* i »Estrella di Soria», *Gudmund* i »Tirfing», *Abbot Clemens* i »Valdemarskatten», *Pogner* i »Mästersångarne», *Daland* i »Den flygande Holländaren», *Fafner* i »Rhenguldet» och »Sigfrid», *Colline* i »Bohème», *Pater Kuno* i »Valborgsmessa», *Sten Folkeson* i »Ran», *En gammal hebré* i »Simson och Delila», *Bassi* i »Stradella».

Herr Sellergren är sedan 1887 innehafvare af medaljen »Litteris et artibus». Efter afskedstagandet från operan ämnar han med sin familj lämna hufvudstaden och slå sig ned i Nybro, en half mil från Kalmar, der han i en vacker skogstrakt låtit bygga sig en villa.

Hvad som utmärker den svenska sången är mjuk, lätt angifvande tonbildning, genomskinlig klarhet i föredraget och framför allt finhet i gehöret.

Edvard Hanslick.

Om musikalisk tempobeteckning.

Allt är i musiken noga bestämdt — allt låter hänföra sig till en rörelse på bestämd tid. Man har också ej oriktigt kallat musiken för tidens konst. Hvarje ton har sitt matematiskt fullt fixerande svängningstal. Förhållandet mellan tonerna låter också bestämma sig noggrannt i siffertal. Äfven tonernas relativa tidslängd, deras förhållande till hvarandra i afseende på tiden äro till det yttersta normerade, ända till punkterade 32:delar och 64-delar. Endast tempot, tonernas absoluta tidsvärde, är i de flesta fall obestämdt och hemfallet åt ödets och godtyckets nycker. Och likväl är tempot ostridigt ett af de vigtigaste uttrycksmomenten i musiken. Den tillfälliga själsstämningen, graden af liflighet eller lugn hos sinnet uttalar sig på elementärt sätt i tempot, och först i andra rummet verkar sedan som stämningsuttryck tonföljden och tonförbindelsen i melodi och harmoni. De muntraste visor kan man genom fördröjt tempo ge en allvarlig karaktär, den allvar'igaste musik genom påskyndadt göra komisk och munter. Och huru många mellangrader ges det icke mellan ett *lento* och ett *prestissimo!*

Under sådana omständigheter synes det nästan obegripligt att man i fråga om nutidens musik ej bekymrar sig om en noggrannare bestämning af ett tonstyckes tidsmått. Tempobeteckningarne i början af ett tonstycke har efter Schumann mycket allmänt utsatts på landets språk, sålunda: långsamt, måttligt fort, lifligt, mycket fort etc. I många fall fins ingen tidsbestämning alls utan allra högst ett angifvande af stämningskaraktären i allmänhet, såsom enkelt, gladt, dystert, drömmande, med humor o. s. v. Det är under sådana förhållande tur om den utförande, och alla äro ju ej konstnärer, skall kunna ha så rikt mått af musikalisk känsla eller aningsförmåga, att han med så sväfvande uppgifter skall kunna träffa på det tempo, som komponisten sjelf tänkt sig!

Då erbjuda de gamla italienska beteckningarne större garanti. Enligt dessa kunde man betrakta *Andante* (gående,) som normalmått, hvari tiden för en fjärdedel i $^4/_4$-takten motsvarar tiden för ett steg (manssteg) i vanligt lugnt tempo och äfven det normala pulsslaget. Från detta normaltempo stegrar sig sedan rörelsen till *Andantino*, *Moderato*, *Allegretto*, *Allegro*, *Allegro con brio*, *Allegro molto*, *Vivace*, *Presto*, *Prestissimo* och aftager i hastighet uti *Andante sostenuto*, *Larghetto*, *Adagio*, *Adagio molto*, *Largo*, *Lento*, *Grave*. Men äfven med dessa tempobeteckningar har det subjektiva godtycket, såsom erfarenheten visar, ett stort spelrum.

Emellertid eger man ju till tempots fixerande Mälzels Metronom! Men hur många musicerande känna till eller begagna den; knappt en på tusen. Innefattad i ett 20 centim. högt pyramidformigt träfodral innehåller denna en skala med grader från 40 till 208 samt en stålribba försedd med en skjutbar vigt, som kan ställas för särskilda grader. Ett urverk sätter stålribban i svängning, hvarigenom knäppningar åstadkommas, som angifva takten efter skalan. Om i ett metronomiseradt tonstycke t. ex. längden af en fjärdedel är betecknad med »M. 88» så skjutes vigten upp till denna grad och stålribban frigöres för att utvisa hastigheten af fjärdedelens gång; derefter kan sedan lätt beräknas de andra notvärdena t. ex. $^1/_2$-not (= $^2/_4$) eller $^1/_8$-not (= $^1/_2$ fjärdedel). Beethoven begagnade sig af denna metronom (af Mälzel patenterad 1816 men egentligen uppfunnen af mekanikern Winkel i Amsterdam). Så i symfonierna men i sonaterna endast en gång, nämligen i »hammarklavérsonaten» op. 106. Visserligen förklarar han i fråga om 9:de symfonien: »Alls ingen metronom! Den som har riktig känsla behöfver den icke, och den som det icke har, honom gör den ingen nytta». Men »känsla» och »god smak» äro mycket obestämda ting och äro ofta farliga att förlita sig på. Så har ofta våra klassiker genom öfverdrifvet tempo blifvit hetsade till döds. Redan Mozart klagade öfver »förfuskandet» af hans kompositioner. »Här tro de», säger han, »att de genom raskt tempo skola göra spelet eldigt, men om det ej bor eld i kompositionerna, så kommer det sannerligen ej dit genom jägtande.»

Hvarför icke alltså göra slut på all osäkerhet och strid i fråga om tempot derigenom att hvarje komponist angifver det tempo han önskar, när man eger en bestämd måttstock derför? Hvad som på alla andra områden och äfven till alla delar om musik gäller som princip, det skulle ock råda i afseende på tempot: Först lagen, sedan friheten.

En svårighet är emellertid att Mälzels metronom är för dyr att komma i allmännare bruk. Den kostar 10 á 12 kronor billigast här (utan klocka). Ett par andra, den Weisser'ska är hälften billigare men lär ej vara så bra, och en ännu mera billig, till ett par mark, är dr. Ihlenburgs (hos Breitkopf & Härtel, Leipzig), som dock här torde vara okänd, bestående af ett band med vigt.

Det enklaste medlet för taktmätning eger emellertid nästan en hvar — uti fickuret, om än ett tempo genom detta ej kan lika lätt och exakt bestämmas som genom metronom. Om ett vanligt steg upptager tiden af en sekund och denna betecknar en fjärdedelslängd, motsvarande gr. 88 på Mälzels metronom, så har man här normen för andante-tempo, samma som i den allbekanta kungssången »Ur svenska hjärtans djup». Dubbelt så fort kan man räkna tempot i »Mandom mod och morske män» (åttondelar).

Af långsamt tempo har man en adagionorm i sången »Stilla skuggor», af hastigaste tempo, presto, i d. s. k. champagne-arian i »Don Juan». Detta till någorlunda ledning vid bedömande af tiden för ett styckes tempobeteckning. Hos musikeleven kan för öfrigt taktkänslan stärkas på det sätt, att ena handen slår ett slag (en fjärdedel), medan den andra på samma tid två, tre, fyra eller fler (motsvarande åttondelar, trioler o. s. v).

Tonsättares metronomisering af sina kompositioner och metronomens användning vid undervisning och af den spelande äro dock, som sagdt, enda säkra medlet för ett tonstyckes utförande i afsedt rätt tempo och beteckningen deraf.

Dödsfall inom musik- och operavärlden 1907.*

(Forts.)

Förster, Joseph, organist, professor, kompositör af kyrkomusik, f. 22 febr. 1833 i Böhmen, † 3 jan.

Goldner, Wilhelm, pianist och komponist, f. 30 juni 1839 i Hamburg, † under början af året i Paris.

Goldschmidt Otto, utmärkt pianist, Jenny Linds make, f. 21 aug. 1829 i Hamburg, † 25 febr. i South Kensington (London).

Grieg, Edvard Hagerup, norsk pianist och världsberömd tonsättare, f. 5 juni 1843 i Bergen, † därst. d. 4 sept.

Gröndahl, Agathe Ursula, född *Backer*, utmärkt norsk pianist och tonsättarinna, f. 1 dec. 1847 i Holmestrand, † i Kristiania d. 4 juni.

Helmesberger, Josef, violinist, hofkapellmästare, kompositör, f. 9 april 1855 i Wien, † därst. 25 april.

Hermann, Friedrich, violinist, professor, lärare vid Leipzig-konservatoriet, f. 1 febr. 1828 i Frankfurt a. M., † i sept. i Leipzig.

Jacobsson, Jeannette, f. Davidson, f. d. operasångerska vid Stockholmsoperan, sånglärarinna, f. 16 mars 1841 i Stockholm, † härst. 10 april.

Joachim, Joseph, berömd violinist, lärare, professor, äfven komponist, f. d. 28 juni 1831 i Kittsee (n. Pressburg), † d. 15 aug. i Berlin, där han var direktör för musikhögskolan. Grundare af den berömda »Joachim-kvartetten».

* Utförliga nekrologer i föregående årgång och i början af denna öfver de flesta af personerna i denna förteckning.

Kirchner, Fritz, musiklärare och komponist, f. 3 nov. 1840 i Potsdam, † därst. i maj.

Kistler, Cyrill, komponist och musikskriftställare, f. 12 mars 1848 i Gross Aitingen (n. Augsburg), † 2 jan. i Kissingen.

Krause, Anton, ansedd pianolärare, dirigent och komponist, f. 9 nov. 1834 i Geithain (Sachsen), † vid början af året i Dresden.

Köstlin, Heinrich Adolf, teolog, professor, musikskriftställare, f. 4 sept. 1846 i Tybingen, † 4 juni i Cannstadt.

Lindberg, Per Jakob, kapellmästare vid Stockholmsteatrar, f. 6 juni 1869, † 25 juli i Strängnäs.

Lindstrand, Albert, pianist, musikdirektör, musikhandlare i Göteborg, † därst. 28 april, 72 år. Har komponerat etydverk m. m.

Manns, August, Sire, berömd engelsk dirigent, f. 12 mars 1825 i Stolzenburg (n. Stettin), † d. 1 mars i London-Sydenham. Sedan 1854 kapellmästare i London.

Mikorey, Max, tenorsångare vid München-operan, f. 15 sept. 1850 i Landshut (Bayern), † 29 nov.

Nansen, Eva, f. Sars, norsk konsertsångerska, f. 1858 i Kristiania, † i slutet af året i Lysaker. Konserterade i Stockholm 1895 och 1896.

Padilla y Ramos, Mariano, utmärkt operasångare (baryton), f. 1842 i Murzia, † i Auteuil (n. Paris) i början af året. Konserterade i Stockholm 1877, 1883 och 1887.

Padilla, Desirée, f *Artôt* de, berömd operasångerska och sånglärarinna, f. den 21 juli 1835 i Paris, † i Berlin under våren.

Perfall, Karl, von, friherre, mångårig intendent vid hofoperan i München, operakomponist, f. 29 jan. 1824 i München, † därst. 15 januari.

Pettersson, Hans, musikdirektör, organist i Hedvig Eleonora i Stockholm, † därst. d. 20 jan. n. 77 år.

Reisenauer, Alfred, berömd pianovirtuos, f. 1 nov. 1863 i Königsberg, † d. 3 okt. i Libau. Har gifvit flere konserter i Stockholm (1886—1893).

Sass, Marie, Constance (äfven Sax eller Saxe), förr firad fransk operasångerska, f. 26 jan. 1838 i Gent, † mot slutet af året. Uppträdde 1859 på Theâtre Lyrique som grefvinnan i »Figaros bröllop», tillhörde sedan, 1860—70, Stora operan i Paris, där hon kreerade Selika i »Afrikanskan». Blef gift 1864 med en sångare Castelnary, skild från honom 1867. Lämnade vid frans-tyska krigets utbrott 1870 Paris och verkade sedan på italienska scener.

Thegerström, Hilda, Aurora, utmärkt pianist och mångårig lärarinna vid Stockholms konservatorium, f. 17 sept. 1838 i Stockholm, † härst. d. 6 dec.

Thuille, Ludwig, professor, framstående komponist, f. 30 nov. 1861 i Bozen (Tyrolen), † d. 15 Febr. i München; därst. lärare vid musikskolan.

Urspruch, Anton, pianist, professor och komponist, f. 17 febr. 1850 i Frankfurt a. M., † därst. 1 jan.

Wennberg, Otto, svensk tenorsångare, f. 1868 i Partilled (n. Göteborg), † 21 febr., omkommen vid strandningen af ångaren Berlin vid Hoek van Holland, efter att ha varit engagerad vid tyska operasäsongen i London.

Witting, Karl, musiklärare, dirigent och skriftställare, f. 8 sept. 1823 i Jülich, † i Dresden, där verkande sedan 1861, den 28 juni.

Litteratur.

A. V. Carlssons bokförlags-A.-B. har utgifvit:

Rudin, Daniel: *Om orgelns användning vid Gudstjänsten*. Pr. 75 öre

Ofvannämnda bok af den äfven som tonsättare bekante prästmannen Rudin uppgifver i ett företal att i densamma ämnet öfvervägande behandlar den *historiska* och framför allt den *liturgiska* synpunkten. Kyrkomusiker i *strängaste* mening, säger förf., är blott den, vare sig det gäller komponisten, orgelspelaren, kyrkosångaren eller kördirigenten, som mottagit något af »gnistan» från en högre värld. I slutet af boken säger han att en organist för att rätt fylla sin plats behöfver att vara en »omvänd» menniska, omvänd till den Gud och frälsare han är satt att tjäna och hvars talan han skall föra. En organist som »super», spelar och för ett otuktigt lif», säger förf., är nästan ett lika stort oting som en likadan präst. Boken börjar med en rätt intressant *kort historisk öfversikt* om orgel och orgelmusik. Följande afdelning innehåller: *Gudstjänstens idé. Preludiet. Musikexempel. Psalmsången. Postludiet* och slutord. Utrymme saknas oss att närmare relatera innehållet i häftet.

Carl von Platens båda böcker »Från östan och vestan» samt »Impressions de voyages», hvilka vi hade

tillfälle att anmäla förra året, ha blifvit med beröm omtalta i italienska tidningar. Baron v. Platen omnämnes sålunda i en af dem såsom en stor vän af Italien och särskildt den italienska musiken, enligt hvad hans böcker visa, hvilka för öfrigt innehålla, som det heter, intressanta uppsatser från hans resor i Italien, Siam, Schweiz, Tyskland etc. Baron v. Platens erkännande omdömen om italienska teatrar ooh framstående personer i den italienska musikvärlden framhållas, äfvensom de vackra illustrationer, som pryda hans böcker. »Många främlingar», säger en anmälare, »ha talat och tala om musiken i Italien, men få ha gjort det med sådan insikt, kompetens och objektivitet som baron v. Platen». Som exempel på uppsatser af intresse i böckerna nämnas de som handla om Wagnerfesten i Berlin, passionsspelen i Ober-Ammergau, Adéle Ristori, Verdi och hans mausolé samt musiker-hem, hvilka, jemte porträtt af Verdi, finnas afbildade i Svensk Musiktidning 1906 n:o 8 efter oss af baron v. Platen välvilligt tillsända fotografier. Vi hänvisa för öfrigt till Sv. Musiktidnings anmälan af baron v. Platens böcker i n:o 7 förra årgången. Första samlingen af »Östan och Vestan» med uppsatser af musik och fina illustrationer utkom för fyra år sedan. Såsom korrespondens till denna tidning ha samlingarnas uppsatser till stor del varit synliga i tryck.

Iversen Gust: *Göteborgs Musikrevy.* 2:a årgången. Pr. kr. 2. (Distribueras gen. Rignér & Enevalds bokhandel, Göteborg).

Första årgången af denna vackra publikation utkom förra sommaren och anmäldes af oss i tidningens första septembernummer. Den omfattade 1905 års musiklif i Göteborg, med historisk inledning af byråchefen W. Berg. Detta häfte innehåller redogörelser för konserter i Göteborg 1906 med deras program äfvensom en uppsats om operetten (»Offenbachiaden») och den Ranftska operettsejouren 1 sept.—15 nov. 1906. En del kritik åtföljer ock programanmälan. Äfven detta häfte är rikt och fint illustreradt, först med en tafla öfver Mozart, spelande inför ett större sällskap (med anledning af Mozarts födelse för 150 år sedan och den konsert som gafs till hans minne). Vidare finnas porträttgrupper öfver Elsa Stenhammar med hennes folkvisekör, Hugo Strausstrion och Aulin-kvartetten samt porträtt af Karin Lindholm (sångerska från Göteborg), Åke Wallgren, Anna Hellström-Oscár, Eugen d' Albert, C. F. Lundqvist, Fredrik Hjort, Signe Boberg, Gertrude Marcks, Heinrich Grünfeld, Poul Schmedes, Irma Saenger-Sethe, Henri Marteau, m:me Charles Cahier, Ellen Gulbranson (s. valkyrian), Schumann (m. anl. af konsert till minne af hans död för 50 år sedan), Florizel von Reuter, Arthur Newstead, Fredrik Tobiasson, Edward Goll (pianist), Ida Möller och Jan Kubelik.

Följetong.

Ytterligare om Pauline Lucca.

Besöket i Paris. — Triumfer i Petersburg, New-York och Wien. — Lucca och »Carmen». — Lucca ock Bismarck. — Återkomsten till Berlin.

Efter schismen mellan Lucca och Berlin-operan, som förut omtalats, gjorde hon ytterst framgångsrika turnéer i gamla och nya världen. Under ledigheten mellan två turnéer fattade impressarion Merelli den plan att låta Lucca uppträda på *Théâtre Italien* i Paris. Strax höjdes i några parisertidningar de mest omotiverade beskyllningar mot sångerskan. Lucca, sade man, hade sjungit i Versailles under kriget. Ned med Lucca! Den förnärmade patrotismen resonnerar icke, den anbefaller blindt; man måste därför söka att bringa den aktningsvärdaste lidelse, som kan komma ett menniskohjerta att slå, till förnuft. Sanningen beträffande den ryktbara resan till Frankrike är följande: Paulina Lucca hade i sitt första äktenskap gift sig med en baron von Rhaden, såsom i hennes biografi omnämnts, och hennes giftermål var ej lyckligt. En vacker dag läste Lucca i tidningarna att hennes man, en preussisk officer, hade svårt sårats vid Pont à Mousson — han hade fått en kula i hufvudet. Hon lyssnade blott till sitt hjertas röst och infann sig hos sin man; hon vakade vid hans hufvudgärd, och då han kunde fördraga resan, förde hon honom tillbaka till Berlin, där hon fortfarande vårdade honom omsorgsfullt. Då han slutligen åter var fullkomligt frisk, lät Lucca, som i botten af sin själ blott hyste kvinnans hängifvenhet för honom, ej makans kärlek, skilja sig från honom.

Då började för henne triumfturnéen genom världen. I Petersburg lät kejsarinnan för att fira Lucca illuminera alla gatorna från hotellet ända till teatern. Den afton, då afskedsföreställningen egde rum, skickade man konstnärinnan för 30,000 francs diamanter, och på teatern tillkastade man henne för 500 louisdorer blommor, bestälda i Paris per telegraf. I New York defilerade stadens alla sångföreningar och musikkårer förbi Luccas fönster; penningar regnade ned öfver henne på samma gång man egnade henne alla upptänkliga hedersbetygelser. Men det var ock något att hylla. Ensam i sitt slag sjöng Lucca med samma fulländning dramatisk och lyrisk musik, den ena aftonen var hon Valentine, den andra Margareta, vexelvis Zerlina i Fra Diavolo och Leonora i Fidelio. Omsider vände hon tillbaka till Wien, till den kejserliga operan, der hon debuterat som simpel korsångerska. Snart förtrollade hon äfven der publiken. Trött på sin repertoar, uppledsen vid att ständigt sjunga samma operor, längtade hon slutligen efter nytt; hon ville skapa en roll för den kejserliga teatern. Den nyligen aflidne generalintendenten, baron Hoffman, som med en så säker smak dirigerade den af staten understödda konstanstalten och hyste ett sådant intresse för de franska kompositörerna, befann sig då ännu på denna plats. Operans direktör var den olycklige Jauner, som senare förlorade sin förmögenhet vid Ringteaterns brand.

»Gif mig något nytt att sjunga!» sade Lucca till honom. — »Hvad nyheter angår», svarade direktören, »har jag blott Carmen. men jag underrättar er på förhand, att Bizets partitur blott förskaffat honom en *succès d'estime* i Paris. För min del finner jag den präktig. Paris har varit orättvist mot Bizet; det är en man af stort värde Välan, här är partituret. Läs det och döm sjelf.» — Lucca genomgick verkligen Carmen och fann verket beundransvärdt; hon ville sjunga Carmens parti och sjöng det äfven med all den passion som utmärker en konstnärinna, hvilken fast beslutit att bereda framgång åt en opera, hvars värde man ej velat erkänna; hon sjöng med en sådan konst och hänförelse, att »Carmen» blef en triumf för teatern.

Forts.

Från scenen och konsertsalen.

Kungl. teatern.

Mars 18. Verdi: *Trubaduren,* Leonora, Azucena, Ines, fruar Claussen, Oscar, frk. Lagergren; Manrico, grefve Luna, Ferrando, Ruiz: hrr Nyblom, Oscar, Söderman, Ericson. — 175:te gång.)
19. Tschaikowsky: *Eugen Onegin* (Onegin: hr Oscar).
20. Boïto: *Mefistofeles.*
21. *4:de Symfonikonserten.* Beethoven: 1 Uvertyr »Leonora» n:r 3; 2 konsert för piano (frök. Tora Hwass) och ork., Ess dur; 3 Symfoni N:r 9, D moll. Solister: fruar Schjerven, Claussen, hrr Malm, Wallgren.
22. Adam: *Konung för en dag.*
24. Wagner: *Rhenguldet* (Fafner: hr Sellergren).
25. Wagner: *Valkyrian.* (Brynhilda, Sieglinde, Fricka: fruar Schjerven, Lizell, Claussen; Wotan, Siegmund Hunding: hrr Forsell, Menzinsky, Sellergren; Gerhilde, Ortlinde, Waltraute, Schwertleite, Helmvige, Siegrune, Grimgerde, Rossweisse: frkn Karlsohn, Lindegren, fruar Bartels, Mandahl, frkn Hulting, Lagergren, fruar Claussen, Lindström.)
26. Auber: *Fra Diavolo.*
27. Tschaikowsky: *Jolantha*; Foroni: *Advokaten Pathelin.*

28. Wagner: *Sigfrid.* (Brynhilda, Erda, Skogsfågeln: fruar Schjerven. Mandahl, frk Hesse; Sigfrid, Vandraren, Mime, Alberik, Fafner: hrr Menzinsky, Wallgren, Malm, Stiebel, Sellergren.)
29. Rossini: *Wilhelm Tell.*
Wagner: *Ragnarök.* (Brynhilda, Gudruna, Valtraute: fruar Schjerven, Lizell, Claussen; Sigfrid, Gunter, Hagen, Alberik: hrr Menzinsky, Wallgren, Svedelius, Stiebel; 3 nornor: fru Mandahl, frkn Walleni, Edström, Wellgunda, Flosshilda, Woglinda; fru Bartels frkn Larsén, Edström.)

Oscarsteatern.

Mars 17—31 Oscar Straus: *En valsdröm.* (17 mars 25:te gång.)
22, 25, 29. Hervé: *Lilla Helgonet*(Matiné.)

Musikal. Akademien.

Mars 18 Konsert af frk Tora Hwass.
25. Matiné af sångsällskapet Orfei Drängar. Dirigent: lv. Hedenblad.
26. Beethoven-afton af hr Wilh. Stenhammar. Biträdande violoncellist: hr Adolf, Cords.
31. Musikafton af dir. Emil Sjögren. Biträdande: fru D. Möller, frk. M. Ohlson hr Andrée Mangeot. Program: Sjögren-kompositioner.

Jakobs kyrka.

Mars 25 Orgelkonsert af dir. Albert Lindström. Biträdande: frk Zelma Wall, St. Gertruds tyska sångkör, dir. hr Julius Wiberg.

Wagners »Nibelungenring» i den rätta ordningen, börjande med »Ragnarök», har ätven under denna vårtermin gått öfver scenen med i det närmaste samma rollbesättning som förra året, med undantag af fru Gulbransons gästspel som Brynhilda. Verdis hypertragiska opera »Trubaduren» upplefde d. 18 mars sin 175:te föreställning. Den gafs här allra först d. 31 maj 1860, med Salvadore Cammaranos text öfversatt af C. W. A. Strandberg. Af hufvudrollerna utfördes då Leonora af m:lle Andrée (sedan fru Stenhammar), Azucenas af frk. Gurli Lublin (efter afgång från operascenen 1868 gift med kopparstickaren Ruben), Lunas af Gustaf Sandström och Manricos af den tyske tenoren David Richard (engag. här 1859—1861). Då operan 1881 d. 4 nov. upplefde sin 100:de föreställning uppträdde som Leonora: frk. Aug. Öhrström, Azucena: frk. Wichmann, Luna: hr Benzon-Gyllich och Manrico: hr Warmuth, debutant, en tysk såugare, hitkallad efter Arnoldson frånfälle. Personalen vid detta »jubileum» synes här ofvan. Operans 4:de och sista symfonikonsert för säsongen hade, som ofvan synes, endast Beethoven-program. Fröken Hwass utförde pianokonserten i Ess med teknisk bravour och fin touche, man skulle endast här och der ha önskat starkare accentuering. Den gigantiska 9:de symfonien fick under hr Järnefelts ledning bästa utförande i orkestersatserna. Äfven kör och solister i finalens orimligt högt liggande vokalpartier redde sig rätt godt, ehuruväl solosopranen icke lyckades fullt beherska sitt.

Beträffande andra konserter kommo vi ej att i förra numret omnämna hrr Jackson-Norris' d. 3 mars. Den populäre sångaren vann åhörarnes varma bifall med sånger af Josephson, A. F. Lindblad, Söderman, Sjögren, Hallén, Brahms, Alfvén och Hill samt prologen till »Pajazzo,» som ligger mindre väl till för honom än den rent lyriska stilen. Violonisten frök Karin Bodman medverkade jemte pianisten Henry Hill, hvilka tillsammans spelade Sjögrens violinsonat, G-moll. — Fröken Hwass hade rätt talrika åhörare på sin konsert i Musikal, akademien d. 18 mars deribland hertiginnan af Dalarne. Hennes program upptog: Bach: Chromat. fantasi och fuga; Beethoven: Sonat, Ass-dur op. 110; R. Strauss: Träumerei; Brahms: Rhapsodie op. 79, Intermezzo op. 119, Capriccio, op. 79. Chopin: Ballade, op. 79, Berceuse, Impromptu, op. 51, Mazurka, op. 24, Valse brillante op. 42. Vi ha ofvan nämnt de egenskaper som utmärka hennes spel; på denna konsert gjorde pedaliseringen föredraget stundom oklart. Utom Strauss' rätt vackra »Träumerei» fick man höra idel bekanta saker. Som specimen för högsta konstnärsbetyget framdrages nu ständigt Bachs »chromatiska fantasi» och någon af Beethovens sista sonater, långa, torra och tröttande saker, som man börjar ledsna på att höra.

O. D.-sångarne hade naturligtvis fullt hus på sin matiné och sången klingade särdeles stark och frisk. Rätt intressant var att få höra Hallströms vackra, uttrycksfulla musik till dikten »Upsala minne» af O * * * *, hvars framförande nu var en vacker hyllning åt den bortgångne diktar-konungens, Oscar II:s minne- Herr Malm sjöng tenorsolot i denna kantat, hvars ackompanjemang utfördes af pianisten Victor Wiklund, som äfven biträdde i Schuberts »Der Gondelfahrer» för manskör och piano. Programmet upptog för öfrigt: Peterson-Berger: »I furuskogen», S. Palmgren: »Vaggvisa», Wennerberg: »In Lenom», Pacius: »Warnung vor dem Wasser, Söderman: Visa i folkton, en svensk folkvisa och till slut Wennerbergs »Hur länge skall i Norden», förutom vanliga extra nummer. Prins Carl med gemål och två döttrar samt hertiginnan af Dalarne bevistade konserten.

Fullsatt salong såg äfven hr Stenhammar på sin Beethovensafton dagen derpå. Mellen sonaterna op. 109 och 110 spelade hr Stenhammar jemte den Göteborgs Orkesterförening tillhörande engelske violoncellisten Cords sonat op. 102 N:o 1, C-dur och N:o 2 D:dur med det undersköna adagiot. Herr Cord svisade sig som en smakfull violoncellist; tonen föreföll dock stundom väl svag gentemot pianot. — Vår framstående orgelspelare dir. Lindström i Jakob hade rätt talrika åhörare på sin konsert d. 25 mars. Sjelf lät han höra af E. Bossi: Marcia di Processione, E. G. Stehle (f. 1839): Fantasie öfver »O sanctissima», Vinz. Lachner: Prel. och Toccata för piano, arrang. för orgel af dir. Lindström, O. Olsson: Meditation, J. Rheinberger: Allegro maestoso och till slut J. S. Bach: Toccata och fuga, D-dur. Fröken Z. Wall biträdde med aria ur »Messias» (»Jag vet att min förlossare lefver») samt Angelo Mariani: Bön. Vacker körsång utfördes af St. Gertruds kyrkokör, som lät höra af M. Hauptmann: »Gott mein Heil», Jul. Wibergh (körens dirigent): »In der stillen Einsamkeit» samt A. Söderman: »Wer glaubet.»

Aulin-kvartetten, i förening med prof. Franz Neruda och biträdd af hr W. Stenhammar, afslutade värdigt sina kammarmusikkonserter med d. 4:de, upptagande endast Franz Berwald på programmet, hans Pianokvintett N:o 1, Stråkkvartett N:o 1. Pianotrio N:o 1, allt känd, intressant och genialisk musik, som jemte utförandet förtjenade det rika bifallet under aftonen.

Emil Sjögrens konsert kan först i nästa nummer blifva omnämnd.

Musiknotiser från hufvudstaden och landsorten.

Kgl. teatern. Till kapellmästare vid operan har för kommande spelår antagits hr Armas Järnefelt och hrr H. Berens samt Aug. Meissner.

Operasångarne Forsell och Stiebel ha efter sitt gästspel i Finland åter inträdt här i tjänstgöring. Deras medverkan vid operaföreställningarne i Åbo egde rum i »Faust», »Don Juan» och »Pajazzo», och dessa hade föranstaltats af den nu i Finland verkande danske violinisten Schnedler-Petersen. Af andra medverkande voro de förnämsta fru Maikki Järnefelt och bassångaren Ettore Gandolfi från Helsingfors. Våra svenska sångare, hr Forsell i främsta rummet, blefvo föremål för rik hyllning. Konserter gåfvos sedan af hr Forsell både i Åbo och Helsingfors.

Musikaliska akademien företog vid ordinarie månadssammankomst den 30 mars val af ledamöter och associéer. Därvid invaldes till svenska ledamöter operasångerskan fru Anna Oscár, tonsättaren Hugo Alfvén, tonsättaren Ruben Liljefors, justitierådet frih. E. T. Marks v. Würtemberg, tonsätttaren d:r A. M. Myrberg och f. d. landshöfdingen C. Alexander Sjöcrona. Till associéer valdes f. d. operasångerskan fru Wilhelmina Strandberg och skrifställaren, stadsarkivarien Johan Flodmark. Till utländska ledamöter violinisten professor Leopold Auer, pianisten Eugén d'Albert, direktören

vid konservatoriet i Paris, Gabriel Fauré organisten, professor Alexander Guilmant, tonsättaren d:r Friderich Hegar, kapellmästare Armas Järnefelt, tonsättaren Max Reger och konsertsångaren Ludwig Wüllner.

Till suppleant i förvaltningsutskottet utsågs f. d. hofrättrådet C. H. Munthe, till suppleant i läroverksstyrelsen läraren vid musikkonservatoriet, driektör. Gustaf Hägg. Till revisorer af förra årets räkenskaper valdes tonsättaren Bror Beckman och byråchefen Per Södermark. Slutligen anmäldes gåfvor till biblioteket från doktorinnan Boheman, professor O. Byström och stadsarkivarien J. Flodmark.

Dir. Gustaf Hägg förbereder konsert i den nyrestaurerade Klara kyrka på palmsöndagen.

Maria Avani-Carreras, den italienska pianisten, ger konsert här den 8 april i Vetenskapsakademiens hörsal.

Wennerbergsstatyn. Allmän pristäflan angående denna kommer att utlysas af kommitterade, hvilka på ett sammanträde d. 10 april skola fastställa program derför.

Aljoscha Schkolnick, den utmärkte ryske violinisten, har åter låtit höra sig här på genomresa till hemlandet, biträdande på ett par populära konserter.

Göteborg. Ranft'ska operettsällskapet afslöt i början af febr. sin säsong å Stora teatern med »Dockan», »Trollslottet» och »Den glada änkan», hvarefter teatern togs i besittning af den Lindroth'ska turnén med dramatiska föreställningar. På Folkteatern har Suppés »Den sköna Galathea» uppförts flera gånger med Gerda Christoffersen i titelrollen. Beträffande annan musik härstädes från 8 febr. till midten af mars är det, som vanligt, Göteborgs Orkesterförening, under Wilhelm Stenhammars direktion, som bjudit det mesta, och hvad denna presterat kan ha sitt intresse att lära känna. Vi må sålunda redogöra för programmen. Den 9 febr. gaf Ork.-För. en »promenadkonsert», hvarvid uppfördes: 1. Mendelssohn: Bröllopsmarsch ur »Midsommarnattsdrömmen»; 2. Rossini: Uvertyr till »Vilhelm Tell»; 3. Söderman: Introduktion till »Marsk Stigs döttrar»; 4. Wagner: Inledning till 3:e akten och brudkör i »Lohengrin»; 5. Leoncavallo: Fantasi ur »Pajazzo; 6. Mascagni: Intermezzo ur »På Sicilien»; 7. Söderman: Svenska folkvisor och dansar; J. Strauss: Künstlerleben, vals. — Musikföreningen gaf den 13 febr. sin 2:a kammarmusikkonsert, hvarvid utfördes Brahms: klarinett-kvintett; Frans Berwald: pianokvintett. — Den 12 febr. gaf Ork.-Fören. för att fira minnet af Rich. Wagners dödsdag en konsert med följande hans verk: En Faust-uvertyr, Sigfrid-idyll; Sorgmarsch ur »Götterdämmerung» samt till slut Beethovens C moll-symfoni. Medlemmar af Orkesterföreningen gåfvo den 15 febr. till förmån för en sjuk kamrat konsert, hvarvid som solister medverkade hrr Stenhammar, Ruthström, Cords m. fl. Det intressanta programmet upptog följande nummer: uvertyr till »Enleveringen» af Mozart och »Den flygande Holländaren» af Wagner, vidare Beethovens kvintett, Ess dur, op. 16 för piano, oboe, klarinett, horn och fagott; violinkonsert, Fiss dur af Ernst (hr Ruthström), konsert för 3 violiner af A. Vivaldi, Romans för violoncell och orkester af Moniuszko (hr Cords.) En populär konsert af Ork.-För. den 16 febr. hade följande program: 1. Beethoven: Uvertyr till »Athéns ruiner»; 2. Mozart: andantino con variationi ur kvartett för oboe, klarinett, horn och fagott med orkester; 3. Grétry: 3 dansstycken ur »Céphale et Procris», bearbet. af Mottl; 4. Wagner: Hyllningsmarsch; 5. Uvertyr till »Tannhäuser». En rysk violinist, Eduard Sörmus, gaf den 20 febr. »till förmån för ryska fångar» en konsert, hvars program upptog: 1. Grieg: Sonat C moll; 2. Areneky: Berceuse; 3. Tschaikowsky: Sérénade mélancholique, Melodie; 4. Chopin; Marche funebre; 5. Ryska frihetshjältarnes sång vid bestigande af schavotten; 6. Sörmus: Längtan. Pianoackompanjemanget sköttes af fröken Helfrid Höglund. Han gaf sedan en »populär» konsert den 25. En recensent i G. P. yttrar om den ryska violinisten: »Hans lidelsefulla, af fångenskap och andra oblida öden starkt påverkade spel har för många en egendomlig dragningskraft». På en populär konsert af Ork.-För. den 23 febr utfördes Beethovens symfoni, C moll· violinkonsert, D moll, af Vieuxtemps (hr Ruthström) samt förspelet till »Mästersångarne». En annan populär konsert 1 mars dirigerades af hr Morales och hr Stenhammar medverkade som solist i en pianokonsert, A dur (n:o 23) af Mozart. Programmet upptog för öfrigt uvertyr till »Alfons och Estrella» af Schubert, Festspel af Em. Sjögren, tillägnadt sällskapet »Gnistan» i Göteborg, Andante cantabile ur stråkkvartett op. 11 af Tschaikowsky och Weber-Weingartner: »Aufforderung zum Tanz». Ett par dagar förut gaf Ork.-För. en symfonikonsert med följande program: 1. Alfvén: Festpolonäs, op. 26, vid Dramatiska teaterns i Stockholm invigning; 2. Grieg: Konsert för piano (Fru Dagny Arbo-Pineus) och ork.; 3. César Franck: Symfoni, D moll. Vid en symfonikonsert den 4 mars utfördes: 1. Bruckner: Symfoni n:o 4, Ess dur; 2. Mozart: Konsert för violin (hr Heinr. Rittmeister) och ork.; 3. Beethoven: Uvertyr, op. 124, »Die Weihe des Hauses». Den 6 mars gaf Wilh. Stenhammar en Beethovenafton, spelande sonaterna op. 10 n:o 2; op. 26, Ass dur; op. 81, Ess dur och 111, C moll. Ork.-För. gaf sedan, den 11 mars, en konsert, som inleddes med en uvertyr af Bach, hvarefter följde Liszts »Les préludes» och Tschaikowskys Symfoni n:o 6 (pathétique). Dagen förut gafs en »visafton» af fru Anna Norrie.

I dessa dagar har Göteborgs stadsfullmäktige med 42 röster mot 7 beviljat orkesterföreningen ett årsanslag af 25000 kr. att utgå tills annorlunda bestämmes. Ork. föreningens fortsatta verksamhet tycks därmed vara betryggad.

Från våra grannland.

Helsingfors. Febr. 10—mars 23. Teatrarne här ha äfven under denna tid haft dramatiska program med undantag af »Stockflötarna», en gång på Svenska teatern, och »Tukkijoella» på Finska, där äfven »Värmländingarne» (Vermlantilaisia) uppförts. Konsertmusiken har sålunda varit öfvervägande här som vanligt. Den 17 febr. gaf Filharmoniska Sällskapet en symfonikonsert i universitetssalen med följande program: 1. Joh. Svendsen: Symfonisk inledning till »Sigurd Slembe» af Bj. Björnson; 2. Sinding: Symfoni n:o 2, D dur; 3. Tschaikowsky: Konsert för piano (hr Otto Voss) och ork., B moll; 4. Rimsky-Korsakow: Conte féerique. Den 22 febr. gafs af den nu i Dresden anställda finska sångerskan Irma Trevani (Achté) en konsert med biträde af pianisten O. Merikanto. Hennes program upptog arior ur Saint-Saëns' »Simson och Delila», Berlioz' »Trojanerna» och Massenets »Werter» samt sånger af R. Strauss, Sibelius, Järnefelt, Grieg och Hildach. Den unga sångerskan blef mycket firad och kritiken prisar hennes vackra legato, friska forte samt subtila och bärande piano. Den 26 febr. gaf hon en ny konsert, hvarvid »Dyvekes sange» stod på programmet. Sångkören »Suomen Laulu» konserterade den 24 febr. med biträde af hr Merikanto och violoncellisten O. Fohström. Filharmoniska Sällskapet gaf åter en symfonikonsert den 2 mars med biträde af en sångerska Lydia Illyna. Programmet upptog af Händel uvertyr, D dur, samt Recitativ och aria ur »Rinaldo», vidare Suite, D dur, af Bach, och Symfoni, Ess dur (n:o 3 Br. o. H.) af Haydn. En följande symfonikonsert, den 16 mars, hade till program: 1. Mozart; Symfoni, Ess dur (n:o 39); 2. Cesar Franck: »La Procession» (med grefv. Aina Mannerheim som solist); 3. Debussy: »L'après midi d'un faune», symfon. dikt; 4. Alex. Georges: Nuages för sopr. och ork.; 5. Vincent d'Indy: Aurore ur Suiten »Jour d'été à la montagne». Under mars månad har konserterats af sångerskorna Elna de

Prado, Jenny Ikonen och grefvinnan Aina Mannerheim. Den 9 gafs konsert af pianisten Josef Slivinski. — Helsingfors' Musikinstitut hade den 6 mars sin 10:de musikafton med följande program: 1. Haydn: Stråkkvartett, D dur (n:o 35); Bach: 3 satser ur Suite, G dur (n:o 5); Mozart: Violinkonsert, B dur (n:o 4); Schumann: sånger; Saint-Saëns: pianokvartett op. 41, B dur (satserna 2 och 4). Vid institutets 4:e abonnemangskonsert en vecka därefter biträdde pianisten Eva von Knorring och bassångaren Gandolfi. Bland annat utfördes då Mendelssohns stråkoktett op. 20. De populära konserterna af Filh. orkestern i Societetshuset ha fortgått som vanligt; bland solister, som vid dem uppträdt, finner man hr Otto Voss och violoncellisten Bror Pettersson. Till den 23 mars annonserades konsert af hr John Forsell med biträde af pianisten Merikanto. Hr Forsells program upptog prologen ur »Pajazzo», arior ur »Eugen Onegin» och »Barberaren» samt sånger af Schubert, Sibelius, Järnefelt, Grieg, Backer-Gröndahl, Sjögren, Geijer, Widén och Körling.

Erkki Melartins musikdrama »Aino», 2 akter med förspel och epilog, text af Ilmari Finne, säges vara nära fullfärdigt och väntas upp på scenen nästa höst. Ämnet är Wäinämöinens frieri till Aino. Första akten innehåller frieriet och täflingssången; den andra: tillrustningar till bröllopet, Wainos sång och Ainos flykt; tredje akten (epilogen): Ainos död. Personerna äro Waino (baryton), Aino (sopran), Taina, Ainos moder (alt), Anniki, Ainas yngre syster (hög sopran) och Jouko, Ainas broder (tenor).

Kristiania. Febr. 8—mars 12. Nationalteatern har i fråga om pjeser med musik haft på spellistan »Fossegrimmen» samt äfven »Sigurd Jorsalafar». Fahlströms teater har fortsatt uppförandet af »Geishan» med fru Cally Monrad som gäst i Mimosa-Sans roll. Hon började sedan gästa i Offenbachs »Den sköna Helena» med titelrollen, för hvilken hon ej lär ha funnits lämplig, hvarför densamma skall öfvertagas af fru Anna Norrie, som med »gamla vanor» kan vara säker om framgång. Centralteatern har under någon tid gifvit en operett med titeln »Jackson & K:is döttrar». På Tivoli-Teatern har Anton Salmsons operettsällskap uppträdt med framgång och gifvit »Läderlappen», »Värmländingarne», »Den glada änkan» och operan »Villars dragoner» med fru Sigrid Eklöf-Trobäck som Rose Friquet. I »Den glada änkan» har hon jämte hr Salmson innehaft de båda hufvudrollerna.

Af konserter gafs den 12 febr. en sådan af pianisten Hildur Andersen och violinisten Johannes Wolff, hvarvid utfördes: R. Strauss: Sonat för violin och piano, Ess dur; Bach: Chaconne; Grieg: Sonat för violin och piano, C moll, op. 45, samt Hubay: »Scenes de la Czarda» för violinsolo. Vid en deras konsert ett par dagar senare upptog programmet bl. a. César Francks sonat, A dur, för violin och piano, samt Schumanns pianokvartett, Ess dur.

Musikföreningen gaf den 15 febr. sin 4:de konsert, som vanligt under Iver Holters direktion, med Henri Marteau som solist. Programmet upptog: 1. Scharwenka: Dramatisk fantasi för orkester; 2: Mozart: Konsert A dur för violin och ork.; 3. Bossi: Intermezzi Goldoniani för stråkork.; 4: Sinding: Konsert A dur, för violin och orkester. Vid föreningens 5:te konsert den 24 febr. biträdde den danska sångaren Poul Schmedes, då det uppfördes: 1. Beethoven: Eroica-symfonien; 2. Donizetti: aria ur »Kärleksdrycken»; 3: Cesar Franck: »Les Eolides», symf. dikt; 4. Romanser af Brahms och Rich. Strauss. Den 22 och 24 februari konserterade sångerskan m:me Cahier. Ett par dagar förut gafs en romansafton af Thorvald Lammers, med biträde af pianisten fröken Nanne Storm, och en konsert af violinisten Leif Halvorsen, som bl. a. spelade violinkonsert, A dur, af Mozart, Elegie och Tanzweisen af Elling (manuskript) och Norske danse, egen komposition. Den 4 mars konserterade en annan violinist, Arve Arvesen, biträdd af pianisten Karl Nissen, Leif Halvorsen m. fl. Hans program upptog: Chaconne af Vitali (violinsolo), sonat för violin och piano af Cesar Franck samt Dvoraks stråkkvartett Ess dur op. 51. Ännu en violinist, nämligen Armida Senatra, lät i början af mars höra sig här på ett par konserter, biträdd af fru Anna Kjelland. En enda konsert gafs här af danska sångerskan Ellen Beck och pianisten Johanne Stockmarr den 7 mars. Den 10 gaf den betydande pianovirtuosen Sandra Droucker en konsert, hvars första nummer utgjordes af Schumanns »Etudes symphoniques» (med 3 efterlämnade variationer af tillägget), för öfrigt saker af Chopin, Rubinstein och Liszt. Den 12 mars gafs konsert af fru Anna Norrie med biträde af hr Sigurd von Koch. Till den 18 annonserades konsert af svenske operasångaren Carl Carlander, som efter sin misslyckade operatourné nu slagit sig ned här som sånglärare.

Köpenhamn. Febr. 6—mars 10. Kungl. Teatern har af pjeser med musik under denna tid uppfört »Elverhöj», »Eventyr på fodreisen», »Bajadser», »Liden Kirsten», »Lohengrin», »En midsommarnattsdröm», »Valkyrian», »Siegfried», »Ragnarök», »Mästersångarne», »Maskerade» samt baletterna »Fjernt fra Danmark», »Coppelia» och »La ventana». — Fortfarande ha gifvits å Casino »Aladdin», Dagmarteatern »Bellman» och Fredriksbergs-teatern »Nitouche».

Konserternas antal har under samma tid varit betydligt. Den 11 febr. gaf E. v. Dohnanyi konsert, spelande Beethovens sonat op 101 och saker af Mendelssohn, Chopin och sig själf; på en följande konsert lät han höra Fantasi-Sonat af Schubert, Beethovens sonat D moll, op. 31 n:o 2, 7 Preludier af Chopin och sina »Humoresker». Den 11 gafs äfven konsert af operasångaren Christoffersen, biträdd af sina tre döttrar, den ena violinist, den andra violoncellist, den tredje skådespelerska. Pianokonserter ha i februari gifvits af Mary Olson, Astrid Bohr (f. Laub), Agnete Tobiesen och den 29 febr. af den utmärkte Beethoven-spelaren Frederic Lamond, på hvars Beethovenafton man fick höra sonaterna op. 111, op. 31 n:o 3, appassionatan, op. 2 n:o 3, Rondo capriccioso och variationer öfver ett tema ur »Athéns ruiner». Den 14 gaf Kathleen Parlow sin sista konsert med hr. M. Laing som ackompanjatör, och samma dag konserterade en sångerska Elena Gerhardt; den 20 sångerskan m:me Cahier. Privat kammarmusikförening gaf den 15 febr. sin 9:de konsert med följande program: 1. Smetana: kvartett, E moll; 2. Tartini: Sonat för violin, G dur; 3. Mendelssohn: Kvartett, Ess dur. Dansk konsertförening, som har till särskild uppgift att framföra nya verk, gaf den 26 febr. sin 2:a säsongskonsert, hvarvid utfördes: 1. Ludolf Nielsen: Konsertuvertyr (prisbelönt, 1:a gång); 2. Michael Nyrop: »Sommersange» för 2 fruntimmersröster, barytonsolo, piano och stråkorkester (1:a gång); 3. P. E. Lange-Müller: Romans för violin och ork.; 4. Aug. Enna: Symfoni (1:a gång). Den »Holländska trion», hrr Conrad van Bos, van Lier och van Veen har gifvit tre abonnemangs-konserter, den första 28 febr. med följande program: Schubert op. 99, Mozart G dur och Tschaikowsky op. 50. Pianisten van Bos är bekant här från Wüllner-konserterna i höstas; på andra konserten utfördes: Sinding: Trio; Rameau: Pièces; Beethoven: Trio Ess dur; på den sista ofvannämnda Tschaikowsky-trio samt Beethovens B dur, op. 97. Den 4 mars konserterade här den berömda holländska sångerskan Julia Culp och dagen därpå gaf Philharm. sällskapet konsert med biträde af den bekanta konsertsångerskan Tilly Koenen, pianisten Carl B. Philipsen och orkester. (Program ej synligt i tidningarne.) D. 7 mars gafs en orkesterkonsert med biträde af den ryska pianovirtuosen fru Sandra Droucker. Programmet upptog Beethovens Egmont-uvertyr, Schumann: pianokonsert och Brahms' Symfoni n:o 2. — Paläkonserterna med orkester- och vokalmusik ha fortgått som vanligt. En sådan den 1 mars hade på programmet uteslutande rysk musik af Balakirew, Tschaikowsky, Sapellnikoff och Spendianow.

På C. W. K. GLEERUPS i Lund förlag har utkommit:

Lärobok i enkla, dubbla, tre- och fyrdubbla Kontrapunkten af D:r S. Jadassohn, professor vid K. musikkonservatoriet i Leipzig. Andra genomsedda upplagan i auktoriserad öfversättning och bearbetning af *Alfred Berg*, kapellmästare vid Lunds universitet. Pris 3 kr. 50 öre.

Detta arbete torde blifva välkommet för dem, som önska göra sig närmare förtrogna med arten och väsendet hos den konst, som tager vid, där språket ej längre mäktar — åtminstone ej ensamt — gifva uttryck och lif åt känslor och stämningar. Professor Jadassohns läroböcker halva vunnit det största erkännande och den vidsträcktaste spridning; de äro öfversatta till de flesta kulturländers språk.

OBS.! Äldre årgångar

af denna tidning, med eller utan musikbilaga, erhållas till nedsatt pris endast kontant å expeditionen.

Tonminnen.

Melodiska Pianostycken.

Jubelpolonäs, Canzonetta, Gamla tider, Valse mignonne, God natt! af *Frans J. Huss.* Pris 1 kr.

Säljes och rekvireras hos *Svensk Musiktidnings Expedition, Kammakaregatan 6.*

J. G. Malmsjö
PIANINON
FLYGLAR
Göteborg.

Albumblad.

5 Melodiska tonstycken

af

Adrian Dahl.

(Romans. Humoresk. Perpetuum mobile. Aftonstämning. Marche triomphale) — ***Prisbelönt musikbilaga*** — finnes till salu à 1 kr. å **Svensk Musiktidnings Expedition.**

Å Svensk Musiktidnings Expedition, Kammakaregatan 6, samt i bok- och musikhandeln finnes till salu

MELODISKA MINNESBLAD

4 Pianostyckon — *Barcarole, Mazurka, Canzonetta, Nenia* — af Frans J. Huss. Pris 1 kr.

Nytt i bokhandeln!

Om orgelns användning

vid gudstjänsten

af **Daniel Rudin** v. d. m.

Pris **75** öre.

Förut utkommen:

Den kyrkliga musikens och sångens förbättring, ett önskemål för vår svenska kyrka. Af **N. Östgren**, Komminister.

Pris **40** öre.

PIANOLEKTIONER

efter bästa metod, ledande till god teknisk och verkligt musikalisk utbildning, meddelas af undertecknad till moderat pris. Anmälan kan äfven ske skriftligen. Mottagning kl. 9—10 f. m. och 3—4 e. m. Tel. Brunkeberg 14 97.

Kammakaregatan 6, I tr. öfv. gården.

Frans J. Huss.

PIANOMAGASIN.

Svenska Pianinos: Största lager från J. G. Malmsjö, Kungl. Hofleverantör, S. Andersson, Bergqvist & Nilsson, I. P. Löfberg & C:o, Stavenow & C:o m. fl.

Utländska Pianinos: från G. Schwechten, Steinweg Nachf. och Uebel & Lechleiter.

Flyglar: från J. G. Malmsjö, Steinweg Nachf. m. fl. — **Orglar:** från Mason & Hamlins världsberömda firma.

Begagnade instrument tagas i utbyte.

Gust. Petterson & C:o,
13 Malmskilnadsgatan 13, Stockholm.

OBS.! Värdefull nyhet!

För piano, två händer.

SCHERZO

af **Emil Sjögren**

tillegnadt fru *Valfrid B:xson Lind.*

Pris 1 kr.

SVENSK MUSIKTIDNINGS EXP.

Vackert *Kartong-porträtt,* kabinettkortsformat, af Fröken

Hilda Thegerström

finnes att köpa till pris af 50 öre i Musikhandeln, Allm. Tidningskontoret och å

Svensk Musiktidnings Exp.,
Kammakaregatan 6.

Svensk Musiktidning.

Nordiskt Musikblad. — 28:de årg., — för hvarje musikaliskt hem —

utgifves 1908 efter samma plan som förut, innehållande ***populär läsning i Musikaliska ämnen, porträtter*** *med* ***biografier*** *etc. Tidningen utkommer två gånger i månaden (utom juli—aug.). Pris* ***5 kronor*** *pr år, lösnummer 25 öre. Prenumeration sker här å* ***Expeditionen, Kammakaregatan 6, 1 tr. öfv. gården,*** *i* ***bok- och musikhandeln,*** *å posten och tidningskontor. I* ***landsorten*** *bäst å* ***posten.***

Obs.! *Nyttan af en musiktidning för musikbildningen i hemmet torde ej kunna bestridas. Framför dagliga tidningar eger en sådan fördelen att den förvaras och bildar, så att säga, en musikhistorisk uppslagsbok. Rätta platsen för utgifvandet af en musiktidning är hufvudstaden, där musiklifvet är högst och rikast utveckladt. Svensk musiktidning meddelar ock en kontinuerlig redogörelse för musiklifvet i vår hufvudstad, i landsorten samt i Finlands, Norges och Danmarks hufvudstäder etc., biografier med fina porträtt, instruktiva artiklar, följetonger m. m.*

INNEHÅLL.

Axel Sellergren (med porträtt). — Om musikalisk tempobeteckning. — Dödsfall inom musik- och operavärlden 1907. — Litteratur. — Följetong: Ytterligare om Pauline Lucca. — Från scenen och konsertsalen. — Musiknotiser från hufvudstaden och landsorten, samt från våra grannland. — Annonser.

Tryckeriaktiebolaget Skandia, Stockholm 1908.